

The background features abstract, overlapping green geometric shapes in various shades, including light lime green, medium green, and dark forest green, creating a modern, layered effect.

Přídavná jména

Koncovky přídavných jmen

Přídavná jména jsou řazena mezi tzv. **ohebné slovní druhy**, to znamená, že mění svůj tvar dle potřeby (mají jiný tvar v závislosti na podstatném jméně, které rozvíjí, tedy jeho rodě, čísle i pádu).

Podle toho mění svou koncovku.

drah^y pohár(Mnež) x drah^a váza(Ž) x drazí
pstruzi(Mživ) x drah^e stroje(Mnež) x drah^a kuřata (S)

Tvrdá přídavná jména – jsou často zakončena na „y“, ale ne vždy! Skloňují se **podle vzoru mladý**, který je označován jako tzv. tvrdý vzor. Vždy je spolehlivě poznáme tak, že mění svůj tvar podle rodů: **milý** chlapec, **milá** dívka, **milé** dítě - stejně jako mladý: **mladý** muž, **mladá** žena, **mladé** dítě.

Tvrdé „Y“ však není pravidlem ve všech pádech a rozhodně se nevyskytuje automaticky ve všech tvarech.

Příklady, ve kterých se chybuje:

- *marniví manekýni* – tvrdé přídavné jméno (marnivý, marnivá, marnivé), ale jedná se o množné číslo - mladí manekýni,
- *sivý holoubek* – tvrdé přídavné jméno (sivý, sivá, sivé) – mladý holoubek,
- *vepřový bůček* – tvrdé přídavné jméno (vepřový, vepřová, vepřové) – mladý bůček,
- *lesklí slepýši* – tvrdé přídavné jméno (lesklý, lesklá, lesklé), ale množné číslo – mladí slepýši,
- *jedlými pokrmy* – tvrdé přídavné jméno (jedlý, jedlá, jedlé) – mladými pokrmy,
- *urostlí chlapci* - tvrdé přídavné jméno (urostlý, urostlá, urostlé), ale množné číslo - mladí chlapci.

Měkká přídavná jména – poznáme je především tak, že při změně rodu se tvar přídavného jména nezmění (tzn. v mužském, ženském i středním rodě bude tvar přídavného jména úplně stejný): ***cizí muž, cizí žena, cizí dítě*** – stejně jako jarní: ***jarní déšť, jarní zelenina, jarní sluníčko.***

Vždy, když se přídavné jméno skloňuje podle vzoru jarní, **píšeme měkké „í“**.

Při psaní koncovek -ovi a -ovy je potřeba si nejdříve uvědomit, zda se koncovka nachází ve tvaru **podstatného jména**, nebo je součástí **přídavného přivlastňovacího jména**. To zjistíme velmi snadno.

Přivlastňovací přídavné jméno totiž někomu něco **přivlastňuje**, říká nám, **čí** to je. Pokud se můžeme zeptat, **čí** je dotyčný předmět, jedná se o přídavné jméno. (například dědečkovy brýle – **čí** jsou brýle? dědečkovy, jedná se tedy o přídavné jméno). Pokud otázku **čí?** použít nemůžeme, jedná se o podstatné jméno.

Podstatná jména

Pokud patří koncovka k **podstatnému jménu**,
píšeme za všech okolností měkkou příponu **-OVI**.

„Donesla bys **dědečkovi** oběd?“

Jana dala **Petrovi** pusu na tvář.

„Jdu za babičkou,“ odpověděla Karkulka **vlkovi**.

Mařenka pomohla **Jeníčkovi** vyšplhat na strom.

Přivlastňovací přídavná jména

Tento případ je už složitější. Koncovku těchto slov totiž určuje **rod přivlastňovaných osob nebo věcí**. Pokud je přivlastňovací jméno **mužského životného rodu** a nachází se v **1. nebo 5. pádu**, píšeme opět koncovku **-OVI**. Ptáme se **ČÍ?** a můžeme si pomoci zájmenem **TI** (psi, sluhové, bratři, rodiče)

Dědečkovi psi štěkali na kolemjdoucí.

Královi sluhové okamžitě splnili jakýkoliv jeho příkaz.

Davidovi bratři jsou dvojčata.

Oba **Jirkovi** rodiče jsou lékaři.

Přivlastňovací jméno je ženského či mužského neživotného rodu

Můžeme si pomoci zájmenem TY (kočky, otázky, sestry)

Dědečkovy kočky spokojeně předly.

Některé **reportérovny** otázky byly přehnaně útočné.

Obě **Tomášovy** sestry se narodily v březnu.

Přídavné jméno je v jiném pádu než v 1. a 5.

Můžeme si pomoci TY (knihy, dorty, přítelkyně)

Ráda si prohlížela **dědečkovy** knihy.

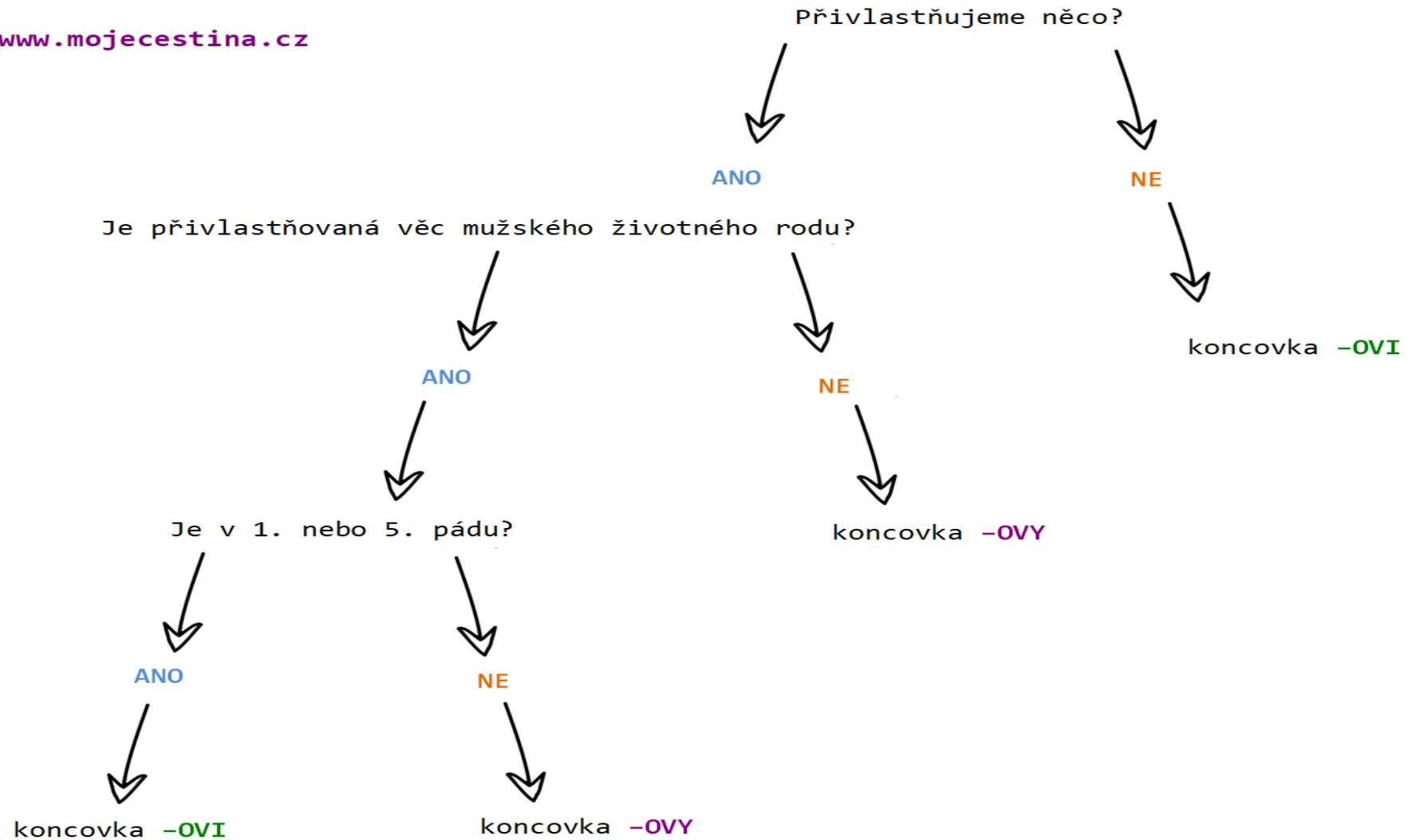
„Už jsi ochutnala **Michalovy** dorty? Jsou úžasné.“

„Musíme jet na dovolenou bez **Honzovy** přítelkyně, včera si zlomila nohu.“

!!! S dědečkovými knihami jako s **mladými**

Jak na to? Pokud si nejste jistí, jakou koncovku napsat, zkuste se řídit tímto návodem:

www.mojecestina.cz

Zdroje:

- ▶ <https://www.mojecestina.cz/article/2009030905-koncovky-ovi-a-ovy>
- ▶ <https://www.umimecesky.cz/cviceni-koncovky-pridavnych-jmen-jarni-mlady>